

AKADEMIA AΘΗΝΩΝ

κατὰ γενικὸν κανόνα, διότι καὶ εἰς τὸν γενικὸν κανόνα ὑπάρχει ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ νόμου· εἰς αὐτὴν ἡ ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ· τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶναι σπάνιον ἀπέναντι ἀριθμοῦ μεγάλου ἐνόρκων νὰ ἔχουν δικαιολογημένας αἰτίας, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς δὲν ἐμποδίζει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν μιᾶς τοιαύτης ὑποχρεώσεως νὰ πληρώσωσι δέκα, ἑξ, πέντε δραχμας, νὰ κάμουν ἕνα πληρεξούσιον καὶ νὰ τὸν στείλωσιν εἰς τὸ μένος· ἐκείνο νὰ κάμουν τὴν ἀνακοπὴν τῶν· ἄλλως ἔχω ἕνα ἄλλον λόγον ἐπιστημονικόν, ἰσχυρότερον, ὅστις δὲν μοὶ ἐπιτρέπει νὰ συμφωνήσω εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ· εἶναι τὸ ὁμοιόμορρον τῆς νομοθεσίας. Διότι ἂν εἰς κάθε νόμον, ἄλλον τόπον καὶ ἄλλην διαδικασίαν, τότε θὰ καταντήσωμεν εἰς τὴν σύγχυσιν εἰς τὴν ὁποίαν εἰρήθη ἡ Γαλλία κατὰ τὸ 1691, ὅτε εἰς τὸ προάστιον ἦτον ἄλλη νομοθεσία. Ὅλαί αἱ διατάξεις τῆς νομοθεσίας περὶ ἀνακοπῶν τῶν βουλευμάτων κτλ. περὶδεχόμεναι, ὅτι πρέπει νὰ καρτέωνται ἀπὸ τὰ δικαστήρια. Εἶναι πολὺ ἀτοπον ἀμέσως εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα νὰ παραδεχθῶμεν ἄλλο τι. Ἐγένετο πολὺς λόγος ὁμοῦ περὶ ἐλευθεριῶν γένε· καὶ προχθές· οἱ ὁπαδοὶ λοιπὸν τῶν ἐλευθεριῶν πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς θυσίαν. Εἶμαι λοιπὸν ἐναντίος αὐτῆς τῆς τροποποιήσεως, καὶ λυποῦμαι πολὺ, διότι ἔχω ἐναντίαν ἰδέαν μὲ τὸν φίλον μου κ. Λεονταράκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐπιμένετε, κ. Λεονταράκη;

ΤΙΝΕΣ. Ὁχι, δὲν ἐπιμένει.

ΖΕΓΓΕΛΗΣ. Δύο λέξεις, κ. πρόεδρε. Συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. ὑπουργοῦ καὶ παρατηρῶ τούτοις, ὅτι ὅσον ἐλαττωρὲς εἶναι νὰ νομοθετῇ τις ἀκαίρως, τόσον ἐπικίνδυνον εἶναι νὰ ζῇ τῇ τις τὸ κενὸν νὰ τὸ ἀναπληρώσῃ ἀκαταλλήλως, καὶ διὰ νὰ μὴ σὲς ἀπασχολῶ ἐπὶ πλέον, ἀναφέρωμαι εἰς ὃ, τι εἶπε, ὁ κ. ὑπουργός, καὶ συμφωνῶ μετ' αὐτοῦ, ὅ· ὅχι δι' ἄλλον λόγον, τοῦλάχιστον, ὅτι δὲν ὑπάρχει τὸ ὁμοιόμορρον εἰς τὴν νομοθεσίαν, τὸ ἀποκρούω καὶ τοῦτο· ἀλλὰ, κύριοι, μίαν νέαν παρατήρησιν ὑποβάλλω ἐνώπιον ὑμῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προθεσμίαν· ἴσως δὲν εἶναι σπουδαῖον νὰ περιορισθῇ αὕτη εἰς τὴν προθεσμίαν τῶν 8 ἡμερῶν καὶ δὲν εἴπω συμφωνῶν, ἐνθ' εἰς τὸν λοιπομάρτυρα χορηγῇ ὁ νόμος 11 ἡμερῶν προθεσμίαν, ἐνταῦθα χορηγοῦνται ὅκτω μόνον· ἐγὼ ὁμοῦ ὑποθέτω, ὅτι ὁ μὲν μάρτυς εὐρίσκαται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν δικαστηρίων, λαμβάνει γνώσιν καὶ καλεῖται νὰ ἐμφανισθῇ, ὁ δὲ ἐνόρκος· δύναται νὰ εὐρίθῃ εἰς μεγαλειτέραν ἀπόστασιν, διότι γνωρίζετε, ὅτι τὰ δικαστήρια τῶν ἐνόρκων καταρτίζονται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν ἐφετῶν· ὥστε δὲν εὐρίσκει τὸν λόγον εἰς τὸν ἐνορκὸν ὅστις ὑποτίθεται, ὅτι εὐρίσκαται εἰς μεγαλειτέραν ἀπόστασιν, διὰ τὴν νὰ μὴ καλῆται νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ δικαστήριον καὶ διατὶ νὰ μὴ θέσωμεν περισσότεραν προθεσμίαν· περὶ τούτου δὲν ἐπιμένω· ἔν μόνον κινῶν εὐρίσκει ἐπὶ τοῦ προκτιμένου. Εἰς τὴν νομοθεσίαν μας, ὡς πάντες γνωρίζετε, γίνεται εἰς τὸ δικαστήριον, τὸ ὅποιον ἐκδίδει τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀνακοπτομένην. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων δὲν εἶναι διαρκές· Ὑποθέσατε, ὅτι κατὰ τὴν λήξιν ἐνθ'· δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐνορκὸν ἡ ἀπόφασις, οὗτος θὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, καὶ θὰ εἴπητε, ὅτι γίνεται αὕτη ἐνώπιον τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, εἰς τὸν ὅποιον ὁ νόμος ἀναθέτει τὴν δικαιοδοσίαν ταύτην· ἀλλ' ἐρωτῶ τὸν κ. ὑπουργόν, ἐφαρμόζονται αἱ γενικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου; Κατὰ τὰς διατάξεις αὕτη πρέπει νὰ δικασθῇ τὴν τρίτην ἡμέραν.

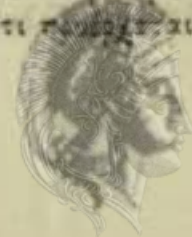
Ὑποθέσατε ὅτι σήμερον εἰς τὴν λήξιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, τοῦ ἐδρεύοντος ἐν τινὶ ἐπαρχίᾳ, εἰς ἐκ τῶν ὑπολειπομένων ἐνόρκων ἕκαμ· τὴν ἀνακοπὴν· εἶναι ὀρθὸν νὰ δικασθῇ ἀμέσως τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς συγκροτήσεως τοῦ κακουργιοδικείου, ὅτε εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ δικασθῇ ἐκ μέρους· Ἄρα μοὶ φαίνεται ὅτι εἶναι ἀνάγκη καὶ τὸ πρῶτον νὰ παραδεχθῇ καὶ παράτασις τῆς προθεσμίας· κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ ἐφαρμόζονται μὲν αἱ

γενικαὶ διατάξεις, ἀλλὰ πάντοτε νὰ γίνεται μία κλήσις. Ἐγὼ ὑπέβλεπον τὴν ἀνακοπὴν μου εἰς τὸ δικαστήριον τῶν Ἀθηνῶν, ἔ· ὑπάγω καὶ εἰς τὴν Σύρον, ἀλλὰ τοῦλάχιστον νὰ γνωρίζω τὴν ἡμέραν· ὥστε προταίνω νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις αμετά προηγουμένην κλήσιν καὶ ἡ προθεσμία νὰ ᾖ 14 ἡμερῶν.

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Κύριοι, ὁ λόγος, ἔνεκα τοῦ ὁποίου χρειάζομαι μακροτέραν προθεσμίαν εἰς τοὺς λοιποὺς μάρτυρας εἶναι πρόδελος· ἐκεῖ, ὅταν δὲν ἐμφανίζεται ὁ μάρτυς, ἀναβάλλεται ἡ δίκη ἐπὶ μερικὰς ἡμέρας, ἀλλ' ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει οὐδὲν κατεπείγον, τὸ δικαστήριον μάλιστα τὸ ὅποιον θὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασιν γνωρίζει καλλίστα πότε νὰ προδιορίσῃ τὴν δίκην· ἐπομένως δὲν εἶναι ἡ αὕτη περίπτωσις τῆς μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐνόρκου, μὲ τὴν μὴ ἐμφάνισιν ἐνός μάρτυρος. Εἶναι ἀδιάφορον, ἐκεῖ ἢ καὶ νὰ ἀναβληθῇ καὶ ἕνα μῆνα καὶ 20 ἡμέρας· ἡ δίκη, εἰς ὅπως προεκυρώχθη ἡ ἐνεργὴς τοῦ κακουργιοδικείου καὶ ἡ σύστασις αὐτοῦ καὶ ὁμοῦ δὲν ἔμπορει νὰ καταρτισθῇ ἔνεκα αὐτῆς τῆς μὴ προθυμίας, τῆς μὴ παρουσιάσεως αὐτῶν τῶν ἐνόρκων. Καὶ δὲν σὲς λέγω, κύριοι, πλάσματα τῆς φαντασίας· ὑπάρχουσι κακουργιοδικεῖα, τὰ ὅποια δὲν ἠδυνήθησαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ καταρτισθῶσιν. Ἐνταῦθα εἶναι τὸ συμφέρον μέγιστον· δὲν συμφέρει τὰ κακουργιοδικεῖα νὰ παρατείνωνται καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἔρχονται εἰς σχέσιν οἱ κατηγορούμενοι μετὰ τῶν ἐνόρκων. Εἶναι ἀνάγκη εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορώτερον τὰ δικαστήρια τῶν ἐνόρκων νὰ καταρτίζωνται· διότι πᾶσα ἀναβολὴ εἶναι καταστρεπτικὴ εἰς τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης.

Ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Τριπόλεως μοὶ φαίνεται ὅτι παρερμήνευσε τὴν τελευταίαν διατάξιν τοῦ νόμου αὐτοῦ· διότι αὕτη δὲν λέγει κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις τῆς Δικονομίας, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἀπόστασιν κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις. Λοιπὸν ἡ ἀπόστασις εἶναι ἡ αὕτη, ἥτις δίδεται εἰς τὴν ἀνακοπὴν τοῦ βουλευματος τῆς ἀποφάσεως τοῦ πληρεξουσίου· δὲν ἔμπορου· μὲν νὰ παραχωρήσωμεν μεγαλειτέραν προθεσμίαν ἐνταῦθα· νομίζω μάλιστα ὅτι καὶ ἡ προσθήκη τῶν τριῶν ἡμερῶν εἶναι συγκρατήσιμη· καὶ ἐγείναι ἀφοῦ ἐλάττωμεν ὑπ' ὅψιν τὴν κατὰστασιν τὴν φυσικὴν τοῦ τόπου, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη ὑπάρχον· χεῖμαρροι, ποταμοὶ ἀδιάβατοι, καὶ ἀκόμοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ κοινωνία δὲν ἐτελειοποιήθη. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐδέχθη τὴν προσθήκην τῶν τριῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὴν ἤθειλον παραδεχθῇ καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα βουλευμῆτα κτλ. Λοιπὸν ἀφοῦ ἐγείνη· συγκρατήσιμη κατὰ τῶν ὑπολειπομένων ἐνόρκων, ἐνθ' ἔπρεπεν ὁ Νόμος νὰ ᾖ πολὺ αὐστηρότερος, διότι πρόκειται περὶ ἐνός συμφέροντος σπουδαιωτάτου καὶ γενικοῦ, ποίας ἄλλας εὐκολίας περισσότερας θέλετε νὰ παράσχωμεν; θέλετε νὰ αὐξήσῃ καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἡ προθεσμία; τὸ νὰ αὐξήσῃ εἰς τὴν προθεσμίαν αὕτην, ἐγὼ ἐκφράζω τὴν πεποίθησίν μου ὅτι εἶναι ἀτοπον.

Ἐρχομαι τώρα εἰς τι ἰδιαίτερον ἀντικείμενον. Τὸ δικαστήριον τῶν κακουργιοδικῶν δὲν εἶναι ἴδιον δικαστήριον, ἀνεξάρτητον, αὐτοπαρκατον· εἶναι ἀπόρροια τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν (emanation) καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν μάλιστα τὰ πάντα πράττονται ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν· δὲν διορίζει τὸ ὑπουργεῖον τὸν πρόεδρον, ἀλλὰ τὸ ἴδιον μετὰ τὴν λήξιν τὸ δικαστήριον ἐκεῖνο εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐκδικᾷ τὰς ἐκατέρωθεν δίκας ἐφαρμόζον τὰ ἀρθρα τῆς δικονομίας μας, ὅτι ἐκαστος ἀναλόγως τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ὑπάγεται εἰς ἓν δικαστήριον. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν οὐδὲν ἀτοπον, οὐδὲν τὸ κωλύον, ἐὰν μείνωσιν ἐκατέρωθεν ἀνακοπαὶ ἐναντίον ἀποφάσεων ἀνακοπτομένων ὑπὸ τῶν ὑπολειπομένων ἐνόρκων. Ἀλλὰ τὸ ἀτοπον, τὸ ὅποιον παρετήρησεν ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Τριπόλεως εἶναι, ὅχι ὅτι παρεκτείνεται σύγχυσις

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 44.

Τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1869.

(Δευτέρα).

Ὡρα 12.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τῆς Βουλῆς ἐν ἀπαρτίᾳ ἐνθουσίᾳ, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχει τις ἀντίρρηση κατὰ τῶν πρακτικῶν;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὀχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Γ. ΡΟΥΦΟΣ. (γραμματεὺς). Ὑπάρχει μίᾳ ἀναφορά Ἐκμ. νουλλ Τσεμαδάκη νεοφωτίστου, ὁ ὁποῖος ἐξαίτεται τὴν πρόνοιαν καὶ τὸ ἔλεος τῆς Βουλῆς πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του, δημοφιλῆς τῆς περιουσίας του εἰς Κρήτην.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λέγει, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, διότι ἐδημεύθησαν τὰ κτήματά του καὶ ὅτι δὲν ἔχει πόρον ζωῆς.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἡ κυβέρνησις πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἶπεν, ὅτι συντόμως θέλει λάβει μέτρα δι' ὅλους τοὺς Κρήτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ αὐτός. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι αὐτοὶ πάσχουν ἐλεεινότητα, οἱ πλείστοι δὲν ἔχουν ἄρτον, δὲν ἔχουν ποὺ τὴν κεφαλὴν κλίνειν εἶναι καὶ ἐντροπὴ καὶ πολιτικὴ ζημία δι' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ ληρῇ ὁποιαδήποτε πρόνοια. Λοιπὸν παρακαλῶ πολὺ τὸν κ. πρωθυπουργὸν νὰ σπεύσῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον νὰ κάμῃ κατὰ τὴν αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς εἴπῃ δι' αὐτοὺς ἡμπορῶ νὰ κάμω τὸ δαῖμα, διὰ τοὺς ἄλλους δὲν ἡμπορῶ, διὰ νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις· διότι ὅλοι αὐτοὶ κάθηνται ἐδῶ ἀπελπιζόμενοι καὶ καταστρεφόμενοι καὶ εἶναι λυπηρὸν νὰ βλέπῃ κανεὶς αὐτάς τὰς οἰκογενείας. Λοιπὸν παρακαλεῖται ὁ κ. ὑπουργὸς νὰ σπεύσῃ ὅσον τὸ δυνατόν νὰ τελειώσῃ αὐτὸ τὸ ζήτημα, διότι αἱ ἀναβολαὶ ἀντὶ νὰ ὠρελῇσιν ἐλαττοῦν.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ. Κύριοι, οὐδεμίᾳ ἀναβολῇ ἐπὶ ἤλθεν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν Κρητῶν. Ἐνθουσίᾳ καλῶς, ὅτι εἰς ἄλλην συνεδρίᾳς ἐλαβον τὴν τιμὴν νὰ εἴπω, ὅτι τὰ μέσα τοῦ δημοσίου, ὅντα πολὺ γνωστὰ εἰς τὸν κ. Κουμουνδούρον, δὲν ἐπὶ τρέπουσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ λάβῃ μέτρα, εἰμὶ περὶ δύο τά-

ξεων Κρητῶν· πρῶτον περὶ τῶν Κρητῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἐπανεέλθουν εἰς τὴν Κρήτην, διότι εἶναι προγεγραμμένοι καὶ δεύτερον περὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν Κρητῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐφροντίσθησαν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολυδακρύτου ἀγῶνος τῆς Κρήτης. Τότε ἡ Βουλὴ ἐράνη συμμεριζομένη πληρέστατα τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργείου.

Ἡ Κυβέρνησις, κύριοι, ὅχι μόνον ἐξηκολούθησε περιθάλπουσα αὐτάς τὰς δύο τάξεις τῶν Κρητῶν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε χορηγοῦσα ἐκδημήματα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Κρήτας, οἱ ὅποιοι παρμένον ἐνταῦθα· ἡ κυβέρνησις ἐπραξέ, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ πράξῃ ὑπὲρ τῶν Κρητῶν. Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Ἰανουαρίου ὅτε ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων καὶ ὅτε, ὡς γνωρίζετε, δὲν εὗρομεν πλέον ἐπανάστασιν Κρήτης, ἀλλὰ μόνον Κρήτας πρόσφυγας, ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησεν εἰς τοὺς Κρήτας ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον δραχμῶν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον!

ΖΑΪΜΗΣ. Ἀπὸ τῆς 25 Ἰανουαρίου 1869 μέχρι τῆς σήμερον ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον δραχμῶν ἐχορήγησεν ἡ παρούσα κυβέρνησις εἰς περιθάλψιν τῶν Κρητῶν, περισσότερον ἢ ὅσον ἀδύνατον νὰ πράξῃ· ἐξακολουθοῦμεν νὰ χορηγῶμεν ὅλα τὰ μέσα εἰς τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς ἀδελφούς μας, ἀλλ' ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπει ἡ κατάσταση τοῦ ταμείου νὰ κάμωμεν, δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν. Προσπαθοῦμεν νὰ διευκολύνωμεν τὴν ἐπάνοδόν των καὶ τὸ σάββατον προχθὲς ἀνεχώρησαν 150 Κρήτες διὰ τοῦ Αὐστριακοῦ ἐπὶ τῇ πληρωμῇ εἰς τὴν ἐταιρίαν τοῦ Λούδ. Λοιπὸν τί θέλετε νὰ πράξωμεν; Γνωρίζετε πολὺ καλὰ τὴν κατάστασιν τοῦ δημοσίου ταμείου. Τὸ δημοσίον ταμεῖον δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ χορηγῇ τακτικὰς μηνιαίας συντάξεις εἰς 700 καὶ 800 άτομα· πράττομεν ὅ,τι τὰ μέσα τοῦ ταμείου καὶ ἡ κατάστασις τοῦ τόπου δὲν ἐμποδίζει. Τὸ νὰ ζητήσῃτε ὅμως νὰ πράξωμεν ὅ,τι δὲν δυνάμεθα, τοῦτο δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἡ Βουλὴ.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ζητοῦμεν ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου νὰ τακτοποιήσῃ αὐτά. Δὲν ζητοῦμεν βεβαίως νὰ πράξῃ περιπλέον ὅ,τι δὲν πρέπει καὶ δύναται. Ἐπειδὴ ὅμως καθὼς ἤκουσα ἐν ἑκατομμύριον ἐδόθη εἰς συνδρομὰς καὶ μολαταῦτα οὔτε αἱ ἀνάγκαι ἐθεραπεύθησαν ἴσως τῶν ἐχόντων πράγματι ἀνάγκην καὶ δικαίωμα, οὔτε τὰ παράπονα ἐξέλιπον, ὁ κ. ὑπουργὸς κατὰ τὰς τάξεις τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον νομίζει καὶ παρεδέχθη καὶ κατὰ τὰ μέσα τὰ ὁποία δύναται νὰ διαθέσῃ, νὰ λάβῃ πρόνοιαν καὶ νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους δὲν ἔχομεν νὰ δώσωμεν τίποτε.

νά ελθῇ νά τήν ὑποστηρίξῃ, ἂν ᾔτον ἐκ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων καθ' ἃς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τήν παρουσίαν τοῦ διαδίκου διὰ νά γίνῃ ἀνακοπή, ἐννοεῖ ἀλλ' ὁ νόμος συγχωρεῖ καί διὰ πληρεξουσίου τήν παράστασιν. Λοιπὸν ἔχει τόσον καιρὸν διὰ νά κάμῃ τὴν ἀνακοπὴν. Καί σήμερον ἀκόμη μᾶς στελλοῦν τὸ πληρεξούσιον καὶ κάμνομεν τὴν ἀνακοπὴν ἡμεῖς οἱ δικηγόροι.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ἀπαγορεύει τὴν διὰ πληρεξουσίου παράστασιν.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ὁχι. Λοιπὸν, κύριοι, βλέπετε ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος διὰ νά γίνῃ ἡ ἐλαχίστη μεταβολὴ εἰς τὸν νόμον, διότι τὰ μέσα τὰ ὅποια χορηγεῖ παρέχουν καιρὸν μέγιστον διὰ νά γίνῃ ἡ ἀνακοπὴ, καὶ νά συστήσῃ ἓνα πληρεξούσιον διὰ νά ἐνεργήσῃ τὴν ἀνακοπὴν. Κύριοι, εἰς τὴν Γαλλίαν δὲν ὑπάρχει αὕτη ἡ ἔλλειψις· ἐκεῖ ὁ νομοθέτης ὑποχρεώνει τὸν ἐνεργὸν ἐπὶ τῆς προθεσμίας νά κάμῃ τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἐν τούτοις καμμία δυσκολία δὲν ἐγαννύθη εἰς τὴν πράξιν ὥς ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας ἀνέρερον ὁ ἐντιμὸς συναδελφός μου καὶ βουλευτὴς Μαντινέας, ἐπομένως φρονῶ ὅτι αὐτὰ εἶναι ὅπως διόλου περιττά.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Εἰς τὸν κύριον ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης ἔχω νά κάμω μίαν παρατήρησιν, κύριε Πρόεδρε.

Εἰς βουλευτὴς. Δὲν εἶναι εἰδῶ.

ΤΙΝΕΣ. Εἶναι τὸ ὑπουργεῖον.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ἄν ἐνόησα, κατ' οὐσίαν εἶναι σύμφωνα ὁ κύριος ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης εἰς ἓν μέρος μὲ τὴν τροπολογίαν τοῦ ἀξιότιμου βουλευτοῦ Μαντινέας. Φρονεῖ καὶ ὁ κ. ὑπουργός, ἂν καὶ ἡ ἀνακοπὴ γίνῃ εἰς ἄλλην σύνοδον πάντοτε νά προκηγῇ κλητεύσεις τοῦ ἀνακόπτοντος· ἐπιθυμῶ νά μάθω τί πιεράζει ἂν προστεθῇ τοῦτο εἰς τὸν νόμον.

ΥΠΟΥΡ. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ. Διότι προσβάλλει μίαν ἀρχήν, διότι καταντᾷ εἰς λεπτομέρειαν καὶ τότε δι' ἑκάστον τοιοῦτον ζήτημα πρέπει νά κάμωμεν ἓνα νόμον.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Τί σὰς πιεράζει νά εἴπατε τὸ ἐξῆς· «Προηγούμενης κλητεύσεως τοῦ ἀνακόπτοντος, ὅταν ἡ ἀνακοπὴ τοῦ πρόκειται νά δικασθῇ εἰς ἄλλην σύνοδον Κακυργοδικείου».

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ (ὑπουργὸς δικαιοσύνης). Διότι εἰδῶ θὰ καθιερώσωμεν μίαν ἀρχὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ τοῦ εἰδικοῦ, ἐνῶ ἐπὶ τῶν λειπομαρτύρων δὲν ὑπάρχει τίποτε· γίνεται τοῦτο ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ τὸ κάμνομεν τὰ δικαστήρια· εἰδῶ θὰ τὸ κάμωμεν ῥητῶς καὶ τότε εἰς ἑκάστον πρᾶγμα, πρέπει νά κάμωμεν εἰδικὰ διατάξεις.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Δὲν ἔμπορὸν νά ἐνοήσω, διὰ τί νά λείψῃ, διότι λείπει καὶ διὰ τὸν λειπομαρτύρα. Τοῦτο ἔμπορὸν νά ἐνισχύσῃ τὴν ὁμολογίαν τῶν λειπομαρτύρων.

ΚΟΛΙΑΤΣΟΣ. Νά σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικά· (διὰ λόγους καὶ θέρητοι).

ΜΙΑΗΣΗΣ. Λοιπὸν ἐγὼ, κύριοι, συμφωνῶ ἐν γένει μὲ τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Ζήγκελη, καὶ προτείνω ὑποτροπολογίαν ὡς ἐξῆς. «Προηγούμενης κλητεύσεως τοῦ ἀνακόπτοντος καθ' ἂν περίπτωσιν ἡ ἀνακοπὴ τοῦ μέλλει νά δικασθῇ εἰς ἄλλην σύνοδον κακυργοδικείου».

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ (ὑπουργὸς δικαιοσύνης). Πολὺ καλὰ ἂς τεθῇ.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἐγὼ εἶμαι κατὰ τῆς προτάσεως αὐτῆς; (θερῶς).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν αὐτήν;

ΠΟΛΛΟΙ. Δὲν ὑπάρχει ἀντίρρηση.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἐπιμένω μόνον ἐγὼ, ὅτι εἶναι παράλογος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Οἱ παραδεχόμενοι τὸ σύνολον νά ἐγερθῶσιν (ἐγείρονται οἱ πλείστοι). Παραδέχθη.

Ἐνταῦθα ἀναγιγνώσκεται διὰ δευτέραν φοράν καὶ γίνεται δεκτὸν ἄνευ ἀντιρρήσεως τὸ περί συμπληρώσεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνέρχων νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι ἄλλο νομοσχέδιον

ὑπάρχει δὲν ἔχομεν. Δὲν μένει εἰμὴ νά παρακαλέσωμεν τὰ μέλη τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν, εἰς ἃ παραπέμφθησιν τινὰ νομοσχέδια καὶ θὰ παραπεμφθῶσιν ἕως εἰς τὸ ἐπὶ πρᾶς καὶ τὰ ὑπολοιπὰ, νά συνέλθουν, καὶ σήμερον μάλιστα, ὅπου μένει ἀκόμη ὥρα, διὰ νά μὴ ἀναγκασθῇ ἡ Βουλὴ νά βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ.

Ἀδριανὸν ὑπάρχει συνεδρίασις, διότι ἔχομεν εἰς τρίτην ἀνάγνωσιν τὸ τελευταῖον αὐτοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον εἶναι καταπελγόν. Παρακαλοῦνται καὶ τὰ τμήματα τῶν ἐκλογῶν νά συνέλθωσιν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις· (ὥρα 1 1/2 μ. μ.).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 45.

Τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1869.

(Τρίτη).

Ὦρα 12 1/2.

Μετὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, τῆς Βουλῆς ἐν ἀπαρτίᾳ ἐβρίθην, ἀντιγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως καὶ ἐπεκρινώθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ βουλευτὴς Πατρῶν κ. Καλομογδάρτης συνι-
στα μίαν ἀναφορὰν ἐνὸς Παναγῆ Κουμάνη, κατοικοῦ Νταλιμα-
νάρης τοῦ δήμου Ἀργους, ἐξαίτουμένου τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐξ
ἐνοικιάσεως δημοσίων ἀγρῶν.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχομεν ἐνταῦθα δύο σώματα, τὰ ὅποια παρα-
κατέστη ὁ συγγραφεὺς κ. Γούδας, τῶν Παραλλήλων Βίων
τοὺς ὁποίους συγγράφει.

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τῶν συγ-
γραφῶν τοῦ κ. Γούδα, παρακαλῶ ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ
αὐτοῦ καὶ κατόπιν νά μοι δώσῃτε τὸν λόγον. (Ἀναγιγνώσκεται
ἡ ἀναφορὰ).

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Τὸ ἔργον τοῦ κ. Γούδα τῶντι ὡς
ἔργον ἐθνικὸν εἶναι ἄξιον παντὸς ἐπαίνου καὶ ἐπομένως ἄξιον
πάσης συνδρομῆς καὶ ὑποστηρίξεως· ὅλοι ἐν γένει ἐξετίμησαν
τὴν χρησιμότητα τοῦ ἔργου καὶ ἡ δημοσιογραφία καὶ ἡ Βουλὴ
καὶ πάντες ὅσοι ἀνέγνωσαν τὸν πρῶτον τόμον, καὶ ἐπομένως
κρίνω περιττὸν ν' ἀπασχολῶμεν τὴν Βουλὴν, ἐκθέτων τὴν χρη-
σιμότητα τοῦ βιβλίου. Νομίζω ἀναγκαῖον νά συστήσω εἰς τὴν
Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῆς αἰτήσεως τοῦ κ. Γούδα καὶ διατυ-
πῶμεν τὴν ἀκόλουθον πρότασιν. Ἡ κυβέρνησις ἐξ ἐκάστου τό-
μου ν' ἀγοράζῃ 400 βιβλία καὶ νά πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον
ἐνερχόμενον εἰς δραχμὰς 2,800, ἵνα εὐκολύνῃ τὴν τύπωσιν τοῦ
συγγράμματος τοῦ, διότι ἀνεῖ τῆς συνδρομῆς αὐτῆς εἶναι ἀδύ-
νατον νά εἴρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον αὐτὸ ὁ κ. Γούδας, καὶ εἶναι
λυσιτερίαν νά μείνῃ ἀτελής. Παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Βουλὴν καὶ
τὴν Κυβέρνησιν ἐπίσης νά παραδεχθῶσι τὴν πρότασίν μου ταύ-
την πρὸς ἐμφύχωσιν τοῦ ἔργου καὶ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς
τυπώσεως αὐτοῦ εἰς τὸ μέλλον.

Ι. ΛΕΚΑΣ. Εὐνοχῶς, κύριοι, δὲν ἔχομεν πολλὴν ὕλην, ὥστε νά
σὰς γίνω πρόσκομμα· ἐν νομοσχεδίῳ θ' ἀναγνώσωμεν καὶ θὰ
φύγωμεν· ἔχετε καιρὸν νά ἀκούσῃτε δύο λέξεις. Ἡ αἴτησις ἐνὸς
τῶν καλλιτέρων συμπολιτῶν μου τοῦ ἱατροῦ κ. Γούδα μὲ φέρει
εἰς θέσιν νά σὰς ἐκτελέσω νά τὴν παραδεχθῇ· δὲν συσταίνομαι
τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπὸ τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν αὐτοῦ, διότι ἄλ-
λοις δέδοται νά πρᾶξωσι τοῦτο, οὔτε πιστεύω ὅτι ὁ κ. Γούδας
θὰ ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν νά ᾔνῃ ἐράμιλλοι τοῦ ἀνδρὸς σοφοῦ τῆς

ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. Ακούσατε παρακαλῶ λέγω, ὅτι ἀπὸ τοῦ πρόκειται περὶ ἐλλείψεως ἀθεμίτου, ἐγκληματικῆς, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς προθεσμίας τῆς γενικῆς ποινικῆς δικονομίας. Τοῦτο δὲ ὁ κύριος ὑπουργὸς νομίζω, δὲν ἔμπορεῖ ν' ἀμφισβητήσῃ, ἐκτὸς ἐὰν θεωρήσῃ κανὼνα αὐτὸ τὸ ὅποιον θέλει νὰ συμπληρώσῃ. Λέγω, ὅτι ὑπάρχει ἄλλο μεγαλύτερον οὐχὶ πλέον ἢ ἐλλείψεις τοῦ μὴ προσδιορισμοῦ τῆς προθεσμίας, ἀλλ' ἡ ἐλλείψις τοῦ δικαίωματος πρὸς ἀνακοπὴν τοῦ ἐνόρκου, διότι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν νόμον μας διάταξις τοιαύτη, ἡ ὁποία δίδει εἰς τὸν ἐνορκον τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, καὶ ὁμοῦ τὰ δικαστήριά μας ὀρθῶς ποιοῦντα παρεδέχθησαν πάντοτε αὐτὸ τὸ δικαίωμα· ἄλλως τε αὐταὶ αἱ δύο ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας καὶ ἐγὼ συνομολογῶ, αὐτὰ τὰ κατὰ φαινόμενον κινᾶ, τὰ ὁποία εἶναι χρεὶς τῆς ἐρμηνείας νὰ συμπληρώσῃ, ὑπάρχουν ἀπεραλλάκτως καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν. Κατὰ τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν, οὔτε προθεσμία ὑπάρχει πρὸς ἀνακοπὴν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε διάταξις ἡ ὁποία δίδει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, εἰς τοὺς ἐνόρκους καὶ ὁμοῦ τὰ δικαστήρια παρεδέχθησαν πάντοτε ἀμφοτέρω, διότι πρόκειται περὶ ἀθεμίτων ἐλλείψεων ἢ πράξεων.

Αὐτὴν τὴν μικρὰν παρατήρησιν εἶχον νὰ υποβάλω· μοὶ φαίνεται ἐπομένως ὅτι ὁ κύριος ὑπουργὸς ἐὰν παρατηρήσῃ, διότι ἐγὼ αὐτὴν τὴν στιγμὴν τοῦλάχιστον δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ τὸ βεβαιώσω, ἐὰν παρατηρήσῃ ὅτι ἡ νομοθεσία μας σφαλῇ κατὰ τοῦτο, νομίζω ὅτι εἶναι ὀρθὸν νὰ υποδοχθῇ τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν διοικητικῶς, καὶ οὐ νὰ ἐλθῇ διὰ νομοθετήματος· τὸ ὅποιον καθὼς εἶπον θὰ ἦναι ἐπιβλαβές.

Ἐχω πλήρη ὑπόληψιν καὶ εἰς τὰ φῶτα καὶ εἰς τὴν πείραν τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ, καὶ υποβάλλω τὴν παρατήρησιν αὐτὴν, μὲ τὴν πλήρη πεποίθησιν, ὅτι ἐὰν τὴν εὖρῃ ὀρθὴν ὁ ἴδιος, δὲ θὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

ΛΘ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ (ὑπουργὸς δικαιοσύνης). Κύριοι, δύο κανὼν παρατήρησιν ὁ προλαλήσας, ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸ δέχθρον 61 τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων· τὸ πρῶτον ἀφορᾷ τὴν σιωπὴν περὶ τοῦ δικαίωματος τῆς ἀνακοπῆς, τὸ δεύτερον τὴν σιωπὴν ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἐντὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις τοῦ δικαίωματος· καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, δηλαδὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, εἶπεν ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ οὐσιοθεσίαν ἐλλείψεις καὶ προκειμένου νὰ πληρωθῇ τὸ κενὸν ἔπρεπε νὰ συμπληρωθῇ καὶ τὸ δικαίωμα· ἀλλὰ, κύριοι, ὑπάρχουν μερικαὶ ἀρχαὶ εἰς τὰς νομοθεσίας, αἱ ὁποῖαι αὐταὶ χρησιμεύουν ὡς ἀξιώματα, καὶ οὐδέποτε ἀμφισβητοῦνται, ἐπομένως ἡ Νομοθεσία μας παρεδέχθη τὴν γενικὴν αὐτὴν ἀρχὴν, ὅτι οὐδέποτε θεωρεῖται καταδικασμένος χωρὶς ν' ἀπολογηθῇ, χωρὶς νὰ συμπράξῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν μίαν τινα καταδικὴν ἢ μίαν τινὰ υποχρέωσιν.

Ἀπέναντι λοιπὸν αὐτῆς τῆς πανθομολογουμένης ἀληθείας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὑπάρχει κενὸν εἰς τὸν τύπον καὶ ἂν λείπῃ ὁ νόμος, καὶ ἂν δὲν εἴπῃ, ὅτι ὑπάρχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς ὑπὲρ τοῦ καταδικασμένου ἐρχομένου αὐτοῦ ἢ ἔν ὑπάρχει καὶ καθιερωμένον, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ.

Πραγματικὴ ἐλλείψις, ἀληθὲς κενὸν εἰς τὸν νόμον ὑπάρχει τὸ τῆς προθεσμίας καὶ ἡ προθεσμία εἰς τὰς νομοθεσίας δὲν ἔμπορεῖ ν' ἀναπληρωθῇ ἐκ μιᾶς ἄλλης διατάξεως τοῦ νόμου. Τοῦτο εἶναι ἐπίσης ὁμολογούμενον, διότι αἱ προθεσμίαι αὐταὶ στήριζονται ἐπὶ τῆς μάλλον ἢ ἥττον εὐκολίας, τὴν ὁποίαν ὁ νομοθέτης υποθέτει, ὅτι ἔχει τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μέλλει νὰ κάμῃ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ δικαίωματος, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν εἰς τὴν νομοθεσίαν, ὅτι ἡ προθεσμία δὲν κανονίζεται ὁμοιομόρφως εἰς ὅλας τὰς πράξεις, ἀλλ' ἄλλη εἶναι ὀλιγωτέρα, ἄλλη μεγαλύτερα, ἄλλη τριῶν ἡμερῶν, ἄλλη πέντε· κανονίζεται

ἡ προθεσμία προσεῖ καὶ ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῆς πράξεως. Τὰ δικαστήρια τῆς Ἑλλάδος αὐτὸ τὸ κενὸν τὸ ἀνεγνώσαν ὅλα καὶ κανεῖς ἐκ τῶν δικαστῶν δὲν ἐτόλμησε εἰς ἀναλογία ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸ καὶ πραγματικῶς, μίᾳ τοιαύτῃ ἀναπλήρωσιν ἔδυνάτο νὰ γίνῃ, ἀλλ' ἤθελεν εἶσθαι πολλὴ τολμηρία.

Ἀπέναντι λοιπὸν αὐτοῦ τοῦ σκεύους, τὸν ὅποιον τὰ δικαστήρια εἰδείξαν ἐνώπιον τοῦ νόμου, νομίζω, ὅτι καθίσταται πρόδηλος ἡ ἀνάγκη τῆς συμπληρώσεως, διότι τὰ δικαστήρια ἀπέχουν νὰ ἐνεργήσουν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον σήμερον ἀπαιτεῖται, δυνάμει τοῦ νόμου τὸν ὅποιον ὑπέβαλον. Ἡ υποχρέωσις τοῦ δικαστηρίου νὰ μὴ ἐνεργῇται ἡ δικαιοσύνη, ἐπὶ λόγῳ ἐλλείψεως ἢ ἀσφαλείας, ἐὰν ὑπάρχῃ διὰ πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, ὑπάρχει ὁσάκις πρόκειται περὶ ἀπονομῆς δικαίου, οὐχὶ δὲ ὁσάκις πρόκειται περὶ τινος ἐκπληρώσεως ἢ περὶ τινος καταδίκης.

Λοιπὸν φρονῶ, ὅτι ἀπὸ τὰ δικαστήριά μας, τὰ ὁποία δὲν ἦσαν υποχρεωμένα δουλικῶς ν' ἀκολουθήσουν τὴν νομολογίαν ἄλλων δικαστηρίων ξένων, διότι οἱ νόμοι παντὸς κράτους ἀναπτύσσονται ἀναλόγως τοῦ πνεύματος τοῦ τόπου, τῶν θῶν, τῶν ἀνγκῶν αὐτοῦ· καὶ δὲν πρέπει μάλιστα ποτὲ ἡμεῖς νὰ παρακολουθήσωμεν μίαν τοιαύτην δουλικὴν ἐρμηνείαν ἐπὶ τῶν νόμων μας, διότι πρῶτον τοῦτο προσβάλλει τὸ ἀνεξάρτητον τῶν δικαστηρίων μας, τὸ ἀνεξάρτητον τοῦ νοῦς αὐτῶν, καὶ δεύτερον τὰ ἀνγκάζει εἰς μίαν φεγοπονίαν· δὲν θὰ κάμουν τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ἐαδίζον κανονικῶς ἐφαρμόζοντα τοὺς νόμους, ὅπως τ' ἄλλα δικαστήρια ὑπὸ ἄλλας ἀνάγκας, ὑπὸ ἄλλα ἔθιμα, καὶ εἰς ἄλλους τόπους. Ἐγὼ ἐκφύχην πάντοτε ἐναντίος· εἶπατε, ὅτι τῷ ὄντι ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ὁδηγηθῶμεν ἀπὸ τὰς γνώσεις ἄλλων δικαστηρίων σοφωτέρων τῶν ἰδικῶν μας, ἀλλ' οὐδέποτε μὲ δουρικὸν πνεῦμα. Τὰ δικαστήριά μας βεβαίως, ἐὰν τῷ ὄντι ἦναι ἀληθῆς ἐκεῖνο, καὶ δὲν ἀμφισβάλω, τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ ἀξιοτίμος βουλευτὴς Καρυσιᾶς, ὅτι καὶ εἰς τὴν νομοθεσίαν τὴν Γαλλικὴν ὑπάρχει αὐτὸ τὸ κενὸν, τὰ δικαστήρια τὰ ἰδικά μας αἰετοῦ καὶ σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ζητήματα συμβουλευόμενοι καὶ τὴν ξένην νομολογίαν τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας. Ἀπὸ λοιπὸν αὐταὶ ἐθώρησαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος ἰσχυρὸς ν' ἀναπληρώσῃ τὸ κενὸν αὐτὸ, παρέσχον αὐτὸ τὸ μέσον εἰς τὰ δικαστήρια· νομίζω, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Καρυσιᾶς εἰσὶ θεωρητικαί, ὥστε ἐπὶ τοῦ παρόντος ἂν μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ μὴ τὰς παραδεχθῶ.

Κύριοι, νομίζω, ὅτι εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀντιπρόσωπα ἕνα παλιὸν φίλον μου τὸν κ. Λιονταράκη καὶ νὰ εὐρεθῶ ἴσως πρῶτον φορὰν εἰς ἀσυμφωνίαν μετ' αὐτοῦ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἀλήθεια;

ΤΙΝΕΣ. Νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ τοῦτο.

ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Κατὰ δυστυχίαν εἰς ὧν ἔδυνάθη ν' ἀντιληφθῇ, ὁ φίλος μου κ. Λιονταράκης θέλει πρόρριζα, ριζηδὸν ν' ἀνατρέψῃ τὸ πᾶν, διότι ἀνατρέπει τὸν σκοπὸν, καθότι ἀδιάρκον ἂν μέσων αἱ λέξεις· ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου αὐτοῦ εἶναι νὰ καταναγκασθῶσιν οἱ ἐνορκεῖς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθυκόντων των, οὕτως εἶπεν, ἂν ἦναι δυνατόν, ὁλικῶς, διότι κατὰ δυστυχίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ὅλοι γνωρίζετε· οἱ περισσότεροι, ἂν ὅχι ὅλοι, τοῦλάχιστον, ζητοῦν ν' ἀπορύγουν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθυκόντων τοῦ ἐνόρκου, ὅταν πρόκειται νὰ ὑπάγουν εἰς μακρινὰς ἀποστάσεις, καὶ ὅλα προτιθοῦν διὰ διεκδύων μέσων, διὰ συστάσεων, διὰ πιστοποιητικῶν ἀσθενείας καὶ δ' ἄλλων μέσων ν' ἀπορύγῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθυκόντων των. Λοιπὸν ἀπέναντι μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων ἐπιμένω καὶ θεωρῶ ἀνγκαῖον ὁ ἐνόρκος ὁ ὑπολειπόμενος τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθυκόντων του, νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἔδραν τοῦ δικαστηρίου, καὶ νὰ συντάξῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ

Πρέπει να λυθῇ τὸ ζήτημα ὀριστικῶς καὶ τότε θὰ ἀπαλλαγθῇ καὶ ἡ κυβερνήσις καὶ ἡ κοινωνία ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεως.

ΖΑΪΜΗΣ. Κύριοι, ὅ,τι ζητεῖ ὁ ἀξιότιμος κ. Κουμουνοπούρος νὰ γίνῃ, ἐγένετο καὶ πρὸ ὀλίγου τὸ εἶπον, ὅτι ἡ κυβερνήσις ἐβελώρησεν ὅτι εἶχεν ἀπαραίτητον καθήκον νὰ προβλέψῃ περὶ σταθερᾶς χορηγήσεως εἰς δύο τάξεις Κρητῶν, πρῶτον, τὸ ἐπὶ λαμβάνων, εἰς τοὺς Κρητάς, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται νὰ ἐπικέλθωσιν εἰς τὴν πατρίδα των, διότι εἶναι προγεγραμμένοι καὶ δεύτερον εἰς τὰς οἰκογενεῖς τὰς ἀπορριπταθείσας ἐνεκὰ τοῦ ἀγῶνος. Αὗται εἶναι αἱ δύο τάξεις. Ἀλλ' οἱ ζητοῦντες σήμερα σταθερὰ καὶ διαρκῆ μνημεῖα βοηθήματα, δὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτὰς τὰς δύο τάξεις. Εἶναι ὑπὲρ τοὺς 700 ἴσως, οἱ ὅποιοι ἀπαιτοῦν μνημεῖα βοηθήματα τακτικά. Δὲν εἶναι δυνατόν τοῦτο, διότι δὲν ἔχει τὰ μέσα τὸ δημόσιον· χορηγοῦμεν λοιπὸν προσωρινὰ βοηθήματα. Προσεκλήσαμεν δὲ καὶ πολλοὺς καὶ τοὶ παρετηρήσαμεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἡ κυβερνήσις νὰ ἐπαρκεσθῇ εἰς τὴν διανομὴν 700 καὶ 800 συντάξεων.

ΚΟΥΜΟΥΝΟΠΟΥΡΟΣ. Ἐγίνεν ὁ κατάλογος τῶν οἰκογενειῶν;

ΖΑΪΜΗΣ. ἔχω τὸν κατάλογον τῶν οἰκογενειῶν, τὸν ὅποιον εἶμαι ἔτοιμος νὰ φέρω. Τὰ βοηθήματα, τὰ ὅποια ἐχορηγοῦντο μέχρι τινὸς ἐχορηγοῦντο ὑπὸ ἐπιτροπῆς, καλουμένης ἐπιτροπῆς τῶν προσφύγων Κρητῶν· δὲν τὰ ἐχορῆγε δὲ τὸ ὑπουργεῖον αὐθαίρετως. Ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη κατεργάσθη, διότι ἐξέλιπε μέγας ἀριθμὸς Κρητῶν, αὐτὰ ἐχορηγοῦντο ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς εἴτε τοῦ ὑπουργείου. Ἐπράξαμεν ὅτι ἦτο δυνατόν· ἐπληρώσαμεν τὰ ἐνοίκια καὶ πληρώσαμεν ἀκόμη μέχρι τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου, ἐξακολουθοῦμεν προσεῖτι νὰ πληρώνωμεν καὶ ἀποζημιώσεις διὰ τὰς οἰκίας, αἱ ὅποια ἔπαθον, καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ μὴ ἀπορήσκει, ἐὰν μεθάρδιον μάθετε ὅτι θὰ ὑπερβῇ τὰς 120 χιλιάδας δραχμῶν.

ΚΟΥΜΟΥΝΟΠΟΥΡΟΣ. Ἡμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν τὸν κατάλογον τῶν διατάξεων;

ΖΑΪΜΗΣ. Μάλιστα.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Κύριε πρόεδρε, ἐάν τινες ἐξ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχουν κτήματα καὶ ἀποστρέφονται τοὺς Τούρκους, ἃς ἀπλώσουν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ ἃς ἐργασθῶν, καθὼς ἐργάζονται οἱ ἰδιοί μας.

ΤΙΝΕΣ. Δὲν θέλουν νὰ ἐργασθῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τί ἀποφασίζετε περὶ τῆς ἀναφορᾶς; νὰ σταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν;

ΤΙΝΕΣ. Μάλιστα, νὰ σταλῇ.

ΕΤΕΡΟΙ. Ἀλλὰ νὰ μὴ συσταθῇ, νὰ σταλῇ ἀπλῶς.

Γ. ΡΟΥΦΟΣ (Γραμματεὺς). Εἶναι μία ἀναφορὰ τῆς χήρας Σπηλιάδου, δι' ἣς ἐξαιτεῖται διὰ τὰς πολυμυθίας πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ νὰ χορηγηθῇ ἀνάλογος σύνταξις καὶ νὰ προικισθῇ ἡ ἐν ὄρφ γάμου θυγάτηρ τῆς.

Γ. ΡΟΥΦΟΣ. Εἶναι ἐν σχέδιον νόμου τοῦ βουλευτοῦ Καὶ ἀβρυτῶν κ. Ἀργυρίου Διακμαντοπούλου περὶ τινῶν ὑποβαλλομένων εἰς διπλοὺν φόρον ἐπιτηδεύματος.

ΤΙΝΕΣ. Νὰ τυπωθῇ.

ΔΕΚΑΣ. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναφορὰν τῆς χήρας Σπηλιάδου νὰ συσταθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, νὰ γίνῃ ταχέως πρόνοια περὶ αὐτῆς, διότι ἡ οἰκογένεια πάσχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, εἰς παρακαλῶ εἰς τὴν παρελθούσαν περίοδον τῆς Βουλῆς ὑπέβαλον νομοσχέδιον περὶ διαθέσεως τῶν κληροδοτημάτων, ὅπερ δὲν συνεζήτηθη. Ὁ κ. ὑπουργὸς ὑπέβαλε προὔθε· ἐν ἄλλο νομοσχέδιον. Ἐγὼ ἔχω πολλὴν ὑπόληψιν εἰς τοὺς συντάξαντας τὸ νομοσχέδιον καὶ εἰς τὸν κ. ὑπουργόν, ὁ ὅποιος πρῶτος διὰ νόμου ἠθέλησε νὰ τακτοποιήσῃ τὰ κληροδοτήματα. Ἐπειδὴ ὁμοῦ διαφωνῶ ἐν

μέρει ὡς πρὸς διατάξεις τὰς περιεχομένας εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦ κ. ὑπουργοῦ καὶ νομίζω ὅτι δὲν ἐκπληροῦνται ὁ σκοπὸς τῶν γενναίων δωρητῶν, οὔτε ἀναταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἡμετέρας ἐκπαιδεύσεως, ὑποβάλλω τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τὸ ὅποιον ἐτυπώθη ἄλλοτε καὶ παρακαλῶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν ὅπου νὰ συναντηθῇ μετ' ὁ ἄλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐπεξεργασθῇ μετ' ὁ ἄλλο.

ΣΑΡΑΒΑΣ (ὑπουργὸς Παιδείας). Θεωρεῖται ὡς τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Μάλιστα, ἀλλὰ νὰ τυπωθῇ.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Θὰ τυπωθῇ, θὰ διανεμηθῇ καὶ θὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

Γ. ΡΟΥΦΟΣ (Γραμματεὺς). Ἡμερησία διάταξις. Τρίτη ἀνάγνωσις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀρθροῦ 64 τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Αἱ ἐν τῷ ἀρθρῷ 64 τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων κατὰ τῶν ἀπολειπομένων ἐνόρκων ἀποφάσεις ἀνακόπτονται ἐντός ἀνατραπευτικῆς προθεσμίας ἡμερῶν πέντε ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰς περὶ τοῦτου σχετικὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται λόγῳ ἀποστάσεως κατὰ τὴν ἐν ἀρθρῷ 163, § 2 διατάξιν τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἰκάνει καὶ τροπολογία τοῦ Κ. Λεονταράκη.

Νὰ διαγραφῇ ἡ παράγραφος 2α καὶ νὰ προστεθῇ ἡ ἐξῆς· «Ὁ ἀνακόπτων δύναται νὰ κάμῃ τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἐνώπιον τοῦ γραμματέως ἄλλου δικαστηρίου, εἴτε πρωτοδικείου, εἴτε ἐιρηνοδικείου· ἡ δὲ ἀνακοπὴ διεθύνεται τὴν αὐτὴν τῆς συντάξεως πρὸς ἡμέραν εἰς τὸν ἀρμοδίον εἰσαγγελεῖα τῶν ἑφετῶν, ὅστις πεισθῇ αὐτὴν πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν Συνόδων εἰς πρώτην αὐτοῦ συνεδρίαν, τὸ δὲ δικαστήριον ἀποφασίζει ἐπ' αὐτῆς, εἴτε προσέλθῃ αὐθορμήτως ὁ ἀνακόπτων, εἴτε μὴ.»

ΛΕΟΝΤΑΡΑΚΗΣ. Πρὸς περισσοτέραν εὐκολίαν αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος.

ΚΟΝΤΟΣΤΑΤΟΥΛΟΣ. Κύριε ὑπουργέ, ἐγὼ ἔχω μίαν παρατήρησιν κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου. Τὸ νομοσχέδιον τὸ ὅποιον ὑπέβαλεν ὁ κύριος ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι ἐν ζήτημα, καὶ τὸ λύει βεβαίως ὀρθῶς· ἀλλ' ἐγὼ φρονῶ, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ λυθῇ νομοθετικῶς καὶ ἐπομένως θεωρῶ τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ περιττόν. Τὰ περιττὰ δὲ νομοθετήματα, δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀνωρελὰ, ὡς περιττά, ἀλλ' εἶναι καὶ ἐπιβλαβῆ, διότι ἀποκλείουσι τὰς δύο γενεάς πηγὰς τῆς ἀληθείας ἀναπτύξεως τοῦ δικαίου, δηλαδή τὰς πηγὰς τῆς ἐπιστήμης ἐκ τῆς θεωρίας, καὶ τῆς πείρας ἐκ τῆς πράξεως· ἐκτὸς δὲ τούτου τὰ περιττὰ νομοθετήματα συνταράττουν καὶ περιπλέκουσι καὶ αὐτὴν τὴν ἡμερομηνίαν, καὶ ἐπομένως ὁ δικαστὴς ἐμβάλλεται εἰς δισταγμούς, οἱ ὅποιοι προκύπτουν ὅχι ἐκ τῆς ἀτελείας τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀκαίρου ἀποφάσεως τοῦ νομοθέτου, τὸ ὅποιον βεβαίως μοι φαίνεται ἀτοπὸν. Λέγω δὲ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι περιττόν, διότι ἀφοῦ εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ τοῦ ἐνόρκου μὴ προσελθόντος εἰς τὰ καθήκοντά του εἶναι ὡς ἐκ τῆς ποινῆς τὴν ὅποιαν συναπάγει ἑλληνικὴ ἀθέμιτος, ἐπισταὶ ὅτι ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν ἀθέμιτον ἑλληνικὴν ἐφαρμόζονται αἱ διατυπώσεις τῆς ποιν. δικονομίας καὶ ἐπομένως ἡ προθεσμία τῶν πέντε ἡμερῶν, ἡ ὅποια εἶναι ἐγγεγραμμένη εἰς τὴν ποιν. νομοθεσίαν.

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ (ὑπουργὸς δικαιοσύνης). Διὰ εἶναι γενικὴ διάταξις τῆς ποιν. δικονομίας.

Χιρωναίαις. Συσταίνω εἰς τὴν καλοσύνην ὑμῶν τὸ βιβλίον τοῦτο, διὰ τὴν ἰδέαν τὴν μεγάλην, τὴν ἐθνικὴν, τῆς ὁποίας συνδρομαὶ γινόμενοι, θὰ φέρωσι τοὺς καρποὺς εἰς τὴν κοινωνίαν μας, εἰς τὰ τέκνα μας· πιστεύετε, κύριοι, ὅτι καίτοι τραγικὴ σκαπανεύς, ἀναγνώσας τὸ βιβλίον τοῦτο, οἱ ὀφθαλμοὶ μου ὑψήθησαν· τὰ μαρτύρια σεβασμίων ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν κληρικῶν τῆς θείας τοῦ ἱσταυρομένου θρησκείας, τῆς θρησκείας ἐκείνης, ἥτις σώσασα τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, ἔγινεν ἡ δὴς τῶν ἐλευθεριῶν μας, μὴ ἔκαμον πράγματι νὰ διακρύψω. Φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ συντρέξωμεν τὸ βιβλίον αὐτό, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο πραγματευόμενον περὶ τῆς αὐτῆς ὕλης· ἂν σήμερον μὰς ἐξῆλθαιτο συνδρομὴ διὰ τὴν μεταφράσιν τῆς ἱστορίας τοῦ Μπουκαβίλ ἢ τὴν διάδοσιν τοῦ συγγράμματος τοῦ Σάβα, ἢ διὰ πᾶν ἄλλο ὑπερικείμενον τοιαύτην πολυτίμον ὕλην, προθυμότερα ἤθελον εἰς παρακαλέσει νὰ τὴν δώσω. Ἐνθυμηθῆτε, κύριοι, ὅτι τὴν μεγάλην ἐκείνην γενεάν τῶν γιγάντων τοῦ 1821 πολὺ ταχέως τὴν ἐλθρομονήσαμεν· ἄλλα ἔθνη ἀξία τοῦ μεγαλείου των Θεοῦ ἀνήγειρον, ναοὺς Ἀπτερου Νίκης ἀκοδόμησαν, καὶ ἡμεῖς δὲ ἤξιώθημεν εἰς τριακονταετὴ βασιλείαν, δαπανήσαντες πλέον τοῦ δισεκατομμυρίου δραχμῶν μίαν ποικίλην στοῦν, δίκαια εἰδόμενας, δύο ἀνδριάντας ν' ἀνεγείρωμεν εἰς τοὺς δι' ἡμᾶς ταλαιπωρηθέντας καὶ μοχθηθέντας, εἰς ὧν οἱ πλείστοι ἑορὰ κοράκιων ἐγένοντο, καὶ ἂν μοῦ ἐπιτρέψατε, ἔχω τὴν πρόληψιν ὅτι διὰ τοῦτο καὶ μόνοι πάσχουμεν, διότι ταχέως ἐπῆλθεν ἡ ἐπάραιος λιθὴ· πιστεύσατε ὅτι ἂν καὶ ἐκάμαμεν χιλιάδας φιλανθρωπῶν, τῶν πλείστων ἰδανικῶν, πολλοὶ πραγματικοὶ ἀγωνισταὶ λιμώτισον. Ἀνάγκη λοιπὸν ἐθνικὴ πλέον κῆπος νὰ δειξώμεν ὅτι συμπάσχουμεν, ὅτι εἴμεθα τέκνα ἐκείνων· ἂς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰ μικρὰ, καὶ ἀπὸ σήμερον ἡ παρούσα Κυβέρνησις ἔχει τὸ συμφέρον καὶ ὡς Κυβέρνησις ἐθνικὴ, καὶ διότι εἰς τοὺς κόλπους τῆς τέκνα ἀγωνιστῶν ἐγκλείει, νὰ ἀρχίσωμεν τὸ ἔργον κάλλιον ἀργὰ παρὰ ποτὲ, ἀρχίζοντες ἀπὸ τοῦτο τὸ βιβλίον· ἂς προχωρήσωμεν εἰς δίκαια εἰκόνας, εἰς δίκαια ἢ εἰκασίαι προτομῆς ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων, ὡς εἶπον, γιγάντων, διότι ἀπὸ αὐτοὺς ἔχομεν ὅ,τι ἔχομεν, καὶ ἀπὸ αὐτῶν κτήνη ὀθωμανικὰ ἠθέλωμεν εἶθαι. Διὰ νὰ μὴ σὰς ἐνοχλῶ ἐπὶ πολὺ, πάύω, ἐπικαλούμενος τὴν ἐπιστάσαν σας ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς αἰτίας τοῦ ἀναξιοπαθόντος τούτου συμπολίτου μας καὶ ὅπως διὰ τοῦ ἔργου αὐτοῦ διδάσκονται τὰ τέκνα ἡμῶν τοὺς εἴους καὶ τὴν δόξαν τῶν εὐγενῶν γονέων μας.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Εἴμεθα σύμφωνοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἰδοὺ ἡ πρότασις τοῦ κ. Παπαμιχαλοπούλου.

Ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Α. Γούδα ἐπιγραφόμενον «Βίαια παράλληλοι τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως διαπρεφάντων» ἀνά 400 σῶματα εἰς ἐκάστην τόμον καὶ νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐκάστου ἔτους τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἑκπαίδευσως τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν ἀνά δραχ. 2800.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πῶς διατυπώνεται αὐτὴ ἡ πρότασις ὡς ἀπόφασις ἢ ὡς σύστασις; ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἡ Βουλὴ πρὸς ὄφελος προσώπου· οἱ κ. κ' ὑπουργοὶ εἶναι παρόντες, παρακαλῶ νὰ ἐκφρασθῶν.

ΖΑΪΜΗΣ (Πρωθυπουργός). Ἡ πρότασις δύναται ν' ἀποσταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὡς σύστασις καὶ ἡ Βουλὴ ἂς ᾔσῃ βεβαία, ὅτι σύστασις γενομένη παμφήρῃ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δὲν δύναται παρὰ νὰ ληθῇ ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὴν πρότασιν τὴν ἀκούσατε· οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν τοῦ ἐντίμου Βουλευτοῦ κ. Παπαμιχαλοπούλου παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν. (ἐγείρονται πάντες). Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

ἔχομεν ἤδη τὴν ἐκθεσὶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ κ. ὑπουργοῦ περὶ τοῦ ἐθνικοῦ τυπογραφείου.

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτροπὴ.

Λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τῶν ἔργων τοῦ καταστήματος τοῦ ἐθνικοῦ Τυπογραφείου νομοσχέδιον τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ἐπεξεργασθεῖσα αὐτὸ ἐπισταμένως·

Ἐπειδὴ οἱ ἐν τῇ συνλεύσει αὐτὴ ἐκθέσει τοῦ μ. καθέντος ὑπουργοῦ λόγοι εἶναι ἀποχωρεῖται πρὸς ὑποστήριξιν τῆς παραδοχῆς τοῦ νομοσχεδίου τούτου·

Γνωμοδοτεῖ,

Ἦν γινεῖ διακτὸν τὸ μνηστὴν νομοσχέδιον ὅπως ἔχει.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Νὰ τυπωθῇ.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἀποτελῶ μέρη τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτροπῆς, δὲν εἶμαι δὲ καὶ ἀντιπολιτευόμενος, εἶμαι ὑπουργικὸς καὶ μάλιστα φίλος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἄλλοτε ὑπεβλήθησαν ἐκθέσεις χωρὶς νὰ λάβω μέρος ποσῶν. Τὸ ἔργον καὶ μὲν δὲν ἦτο μεγάλη ἀξία, οὐχ ἦν δὲν ὅμως δὲν πρέπει νὰ διαστρέψωμεν τὰ πράγματα, ἂς μοι ἐπιτρέψῃ ἡ ἐκφρασις αὐτῇ. Χθὲς, ἔμακ ἐπιλίωσα· ἡ ἐκθεσις, ἡθὲν ὁ κ. πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ μοι εἶπε νὰ ὑπογράψω χωρὶς νὰ λάβω μέρος μέρος εἰς τὴν συζήτησιν. Δὲν ὑπογράψω πράγματα χωρὶς νὰ τὰ ἴδω, διότι ἔχω εὐθύναν ἀπέναντι τῆς κοινωνίας.

ΚΡΕΣΙΕΝΙΤΗΣ. Εἶναι ὅτις ὑπογεγραμμένοι, ὁ κλητὴρ τοὺς εἰδοποίησιν, ὁ δὲ κ. Δαγρὲς ἀπέφυγε· ὁ εἰσηγητὴς διετάχθη νὰ κάμῃ τὴν ἐκθεσιν, ὁ κ. Δαγρὲς δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπογράψῃ· τί θέλει ὁ κ. Δαγρὲς; νὰ ἀρχῇ; ἔπρεπε νὰ πεισθῇ εἰς τὴν πλειοψηρίαν.

ΔΑΓΡΕΣ. Τὸ νὰ λέγῃ κανεὶς ὅτι ὁ δεινὰ βουλευτὴς θέλει ν' ἀποφύγῃ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἢ ὅτι θέλει νὰ ἀρχῇ εἶναι εὐκολοὶ πράγματα, αὐτὰ ὅμως δὲν λέγονται. Ὅταν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲν ἔλαβε χώραν οὐδεμίαν συζήτησιν καὶ ἐξήτολτο ὑπογραφαὶ εἰς ἐκάστην τράπεζαν, ὁ κ. πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἀναλαμβάνει μεγάλην εὐθύναν, ὅταν ἔρχεται καὶ εὐρίσκει εἰς τὰς ὁδοὺς τοὺς βουλευτὰς καὶ λέγει ὑπογράψατε τὴν ἐκθεσιν, οὕτως ἐγὼ ἐνόησα. Διαφύδω ὅτι ἐγὼ προσκληθὲς ἤρηνθην ἢ ἀπέφυγα· πρέπει νὰ μὴς διέπῃ ἡ καλὴ πίστις καὶ ἡ εὐλαβία, ἀδικαιολόγητος δὲ φιλοτιμία εἶναι ἀσυγχώρητος εἰς ἄνθρωπον πεπεισμένο· καὶ γράσαντα εἰς τὸν βουλευτικὸν βίον.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Εἶναι περιττὰ αὐτὰ.

ΔΑΓΡΕΣ. Δὲν εἶναι περιττὰ, διότι δὲν μέμνονται οὕτω πῶς τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ ὑπερβολικὸς ζῆλος ἐξώθησεν εἰς ἄλλην ἐποχὴν τὸ ἔθνος· πρέπει λοιπὸν νὰ ἔμεθα μέτριοι καὶ νὰ ἐκπληρώμεν τὸ καθῆκόν μας, ὅταν τὸ ἐννοήσωμεν καὶ τὸ μελετήσωμεν.

ΜΗΛΛΑΦΑΣ. Εἶμαι μέλος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ θὰ δικαιολογήσω τὴν ὑπογραφήν μου. Ὁ κ. πρόεδρος τοῦ τμήματος ἔλαβε πρόσκλησιν τῶν λοιπῶν μελῶν εἰς τὰς ἐννέα, τινὲς ἦλθον, ἄλλοι δὲ ἀπὸ ἡλθον, ἀνεχώρησαν· ἐγὼ εἰλθὼν εἶδον τοὺς συναδέλφους μου ὑπογεγραμμένους εἰς τὴν ἐκθεσιν. Τὸ νομοσχέδιον τὸ εἶχομεν ὅλοι μελετήσῃ, τὸ εἶχομεν εἰς χεῖράς μας, κομμίαν ἀντίρρησην δὲν εἶχον νὰ φέρω, ὥστε ἀπὸ τοὺς οἱ λοιποὶ ὑπέγραψαν, ὑπέγραψα καὶ ἐγὼ, καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ κ. Δαγρὲς, διότι ὅλοι χθὲς προσεκληθῆμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐπειδὴ ὀλίγα ἀντικείμενα ἔχοντες σήμερον, καὶ ἐπειδὴ τὴν πέμπτην ἰσως δὲν συνδράσκωμεν, δὲν εἶναι

ἐκ τούτου, ἀλλ' ὅτι κατὰ τινὰ διάταξιν τῆς πολιτ. διοικουμένης αἱ ἀνακοπὴ ἐκδικάζονται εἰς ὀρισμένην προθεσμίαν· ἀλλ' αὐτὴ ἡ διάταξις ἀφορᾷ τὴν ἀνακοπὴν ἀποφάσεων τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἐνὸς τοῦ πλημμελειοδικαίου. Ἐὰν κύριοι, ἡ τοιαύτη διάταξις ἦτον ἀνάγκη νὰ ὑποστῇ μίαν τροποποίησιν, τότε τὸ ζήτημα αὐτὸ ὅλως διόλου ἐξήρχετο τοῦ κύκλου τοῦ ζητήματος, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρισκόμεθα. Εἶναι ἄτοπον τινόντι, δύναται νὰ παρατηρήσῃ τις ἐν γένει, καθόσον ἀφορᾷ τὴν συζήτησιν τῶν ἀνακοπῶν νὰ συζητῶνται ἅμα κοινοποιήσων· ἀλλὰ καὶ τοῦτο λέγω, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθές, διότι εἶναι ἔργον μόνον διοικητικὸν καὶ δὲν πιστεύω νὰ παραδεχθῇ τις ἄλλο, γνωρίζων τὴν διοίκασιν καὶ τὴν Ἑλλάδα· κανεὶς τῶν εἰσαγγελλέων δὲν θὰ εἰσάγῃ μίαν ἀνακοπὴν εἰς ἐν ἄλλο νέον κακουργιοδικεῖον ἀμέσως χωρὶς νὰ προσκαλέσῃ αὐτόν, διότι τὸ τοιοῦτον ἤθελε εἶναι πράξις ἐχθρική, ἀσυνηθιστος, διότι θεσπίσας αὐτὸς, ὅστις παρέλειψε τὸ καθήκον του, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ καιρὸς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταδικασθῇ· καὶ δὲν παραδέχομαι ποτὲ, ὅτι ποτὲ εἰς εἰσαγγελεὺς ἤθελεν εἰσαγγῆναι μίαν ἀνακοπὴν ἀμέσως ἅμα συστήσῃ τὸ δικαστήριον διὰ νὰ καταδικασθῇ καὶ δευτέραν φράσιν ἐκείνος, ὅστις ἐδικάσθη ἅπασι· δὲν τὸ θεωρῶ τοιοῦτον σπουδαῖον αὐτό, ὥστε ν' ἀποτελέσῃ εἰδικὴν διάταξιν.

ΛΕΟΝΤΑΡΑΚΗΣ. Ἀφοῦ ὁ κ. ὑπουργὸς παρτίειναι τὴν προθεσμίαν τῶν 5 ἡμερῶν εἰς ὅκτω, δὲν λέγω τίποτε.

ΖΕΓΓΕΛΗΣ. Δὲν λέγω τίποτε ἄλλο· σκεφθῆτε μόνον, ὅτι πρόκειται περὶ ἐνὸς ἐνδίκου μέσου, καὶ δὲν πρέπει νὰ εὐρισκόμεθα εἰς διαφορὰν μετὰ τὴν τακτικὴν τῶν δικαστηρίων. Κατὰ τὴν τακτικὴν τῶν δικαστηρίων γνωρίζετε, ὅτι ὁ ἀνακοπὴν ἐνώπιον τοῦ ἰδίου δικαστηρίου κάμνει τὴν ἀνακοπὴν· εἶναι δὲ προσέτι γνωστὸν, ὅτι εἶναι διαρκὴς ἡ συνεδρίασις τῶν ἄλλων δικαστηρίων, ἐδῶ ὅμως τὰ δικαστήρια τῶν ἐνόρκων δὲν εἶναι διαρκῆ. Καὶ δύναται νὰ συμβῇ αὐτό, τὸ ὅποιον προανέφερον, νὰ γίνῃ ἡ κοινοποίησις περὶ τὴν λήξιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων. Παραδέχομαι τὴν παρατήρησιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκω τὸν λόγον νὰ ἀπέσχω τῆς ἰδέας, τὴν ὁποῖαν ἐσχημάτισα, διότι καὶ ἂν παραδεχθῶ, ὅτι ἔνακιν τοῦ σπουδαίου τῶν καθηκόντων τῶν ἐνόρκων, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς αὐτόν, ὅτι ἀφορᾷ τὸν ἐνοχὸν ἐνὸς ἀδικήματος, δὲν μοὶ φαίνεται ὅμως, ὅτι ὑπάρχει τι τὸ ἰδιαίτερον νὰ χωρίσῃ τὴν τύχην αὐτοῦ ἀπὸ τὴν τύχην ἐνὸς λειπομάρτυρος, ἀλλὰ σὰς εἶπον, ὅτι δὲν ἐπιμένω εἰς τοῦτο. Ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὸ τελευταῖον ἐπιμένω καὶ δὲν μοὶ φαίνεται, ὅτι εἶναι ὀρθὴ ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι πρέπει ὁ δικασθεὶς ἐρήμην νὰ ἀπαγορευθῇ καὶ νὰ γνωρίζῃ πότε θὰ συστήσῃ τὸ δικαστήριον, καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν, ὥστε νὰ παρουσιασθῇ. Νομίζω, ὅτι τοῦτο εἶναι νέος τύπος· καὶ ἐνῶ νομίζω, ὅτι ἡ παράλειψις εἶναι σπουδαία καὶ τόσον ἐπικίνδυνος, ὅπως τὴν παρέστησεν ὁ κ. ὑπουργός, διότι ἂν τοῦτο νομίζῃ, δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ποινὴν μεγαλειτέραν, καὶ ἀντὶ προτίμου 200 δρ. νὰ ἐπιβάλῃ 1000 καὶ ἀντὶ προτίμου νὰ ἐπιβάλῃ ὡς ποινὴν τὴν κράτησιν. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἴσως δυναθῇ νὰ φέρῃ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ ὁ κ. ὑπουργός. Πάντοτε ὅμως, κύριοι, πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν γνώμην, τὴν ὁποῖαν ὑποστηρίζω, τοῦλάχιστον δι' αὐτόν τὸν λόγον, διότι ὑπάρχει διαφορὰ τις ἐνταῦθα, ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἀδικήματα τὰ τοιαῦτα μετὰ τρεῖς ἡμέρας δικάζονται, διότι σήμερον κάμει τὴν ἀνακοπὴν καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας δικάζεται ὁ μάρτυς· ἀλλ' ὁ ἀπολειπόμενος ἐνορκὸς ὡς κάτοικος τῆς φθιώτιδος, ὅστις ὑπέσχετο τὴν ἀνακοπὴν τοῦ διὰ νὰ ὑποστηρῇ αὐτήν, πρέπει νὰ γνωρίζῃ πότε θὰ συστήσῃ δικαστήριον, ἐντός τῆς περιφέρειας τοῦ ἐρεταίου εἰς τὸ ὅποιον ὑπάγεται, καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θὰ ἀρχίσῃ τὴν συζήτησιν ὡς νὰ ἦναι ἐντός αὐτοῦ, διότι ἡμᾶρες νὰ παρέλθουν αἱ τρεῖς ἡμέραι νομίζω, ὅτι εἶναι ὀλισθηρὸν νὰ γίνῃ μίαν διάταξιν τοιαύτην ὥστε

πρέπει νὰ ὑποχρεώσωμεν τὸν εἰσαγγελλέα νὰ κοινοποιήσῃ μίαν κλήσιν διὰ νὰ γνωρίζῃ τὴν ἡμέραν καὶ νὰ προσέλθῃ νὰ δικαιολογηθῇ καὶ ἐὰν δὲν προσέλθῃ νὰ δικαιολογηθῇ, τότε ἂς τιμωρηθῇ κατὰ τὸν νόμον. Ἐπιμένω λοιπὸν εἰς τοῦτο.

Εἰς ΒΟΥΛΑΥΤΗΣ. Διὰ τὰς ἀνακοπὰς, αἰτίαι γίνονται κατὰ τὴν λήξιν, ἂς γίνῃ τοῦτο, ὅχι ὅμως καὶ διὰ τὰς ἄλλας.

ΖΕΓΓΕΛΗΣ. Ὁ λόγος τὸν ὅποιον λέγει ὁ κ. ὑπουργός, ὅτι θέλει ἐμποδίσῃ τοῦτο τὸν καταρτισμὸν τοῦ κακουργιοδικαίου δὲν βλέπεται ἐκ τούτου, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι ἡ κλήσις, ἐὰν εἰς τὸ μέσον τῆς διαρκείας τοῦ δικαστηρίου γίνῃ, δὲν βλέπεται.

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἐγὼ δὲ ἐπίστευόν ποτε ὅτι ὁ κύριος βουλευτὴς ἤθελεν ἐπιμένειν εἰς αὐτὴν τὴν τροπολογίαν, διότι ἡ τροπολογία αὕτη εἶναι εἰς ἀντίθεσιν μετὰ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου καὶ ἀντὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν τροπολογίαν αὕτην τότε θὰ ἦτο καλλίτερον ν' ἀποσύρω τὸ νομοσχέδιον· οὐδέποτε ἠδυνάμην νὰ φαντασθῶ ἐν τοιοῦτον, ὅτι, ἀφοῦ ὁ ἀπολειπόμενος ἐνορκὸς ἀποφύγῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, νὰ τοῦ δώσωμεν τόσον χρόνον διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπουσίαν του καὶ ἔλθῃ βραδύτερον· εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸν καταναγκάσωμεν νὰ παρουσιασθῇ, διότι ἄλλως ἔως νὰ ἔλθῃ αὐτό· τελειοῦται καὶ τὸ κακουργιοδικεῖον. Εἶναι γελοῖον αὐτό, δὲν τὸ θεωρῶ σπουδαῖον. Ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι ὁ προλαλήσας μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐκκενρὰς ἀνακοπὰς εἶπε τοῦτο καὶ περὶ τούτου ἐσυζήτησα· ἀλλὰ τώρα ἐνόμισα ὅτι τὸ πνεῦμά του εἶναι γενικόν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἄρκετὰ ἐξεπρόσθεν κατὰ τῆς γενικότητος, ἂς εἶπω ὀλίγα καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἰδιαίτερον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἰδεῶν, τὰς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω· κύριοι, ἡ παῦσις τοῦ κακουργιοδικαίου ἢ ἡ λήξις τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ θεσπίσας ἀφαιρῇ αὐτὸ ἐκ τοῦ μέσου· δὲν ὑπάρχει, εἶναι οὕτως εἰπεῖν καταργημένον προσωρινῶς αὐτὸ τὸ δικαστήριον. Πάντοτε δὲ ὁσάκις εἰς τὴν Ἑλλάδα κατεγγήθη ἐν ὁποιοδήποτε δικαστήριον καὶ αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ μεταβιβάσθησαν εἰς ἄλλο δικαστήριον, τότε τὰ δικαστήρια δὲ ἐδικάσαν αὐτοὺς κλήσεως, εἶναι φρασικὴν τοῦτο. Ἡ σύστασις νέου κακουργιοδικαίου τί λέγει καὶ τί ἀποδυναύει; ὅτι ἐπὶ τινι χρόνῳ δὲν ὑπῆρξε κακουργιοδικεῖον, ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις ὅτι εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν πρέπει νὰ δικάσῃ· ἔχω αὐτὴν τὴν πιπολήθειαν, κύριοι, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑποθέσω ἕνα εἰσαγγελλέα τόσον πολὺ ἐπιπόλαιον, νὰ εἰσαγγάγῃ τοιαύτας ὑποθέσεις εὐθὺς εἰς τὴν τρίτην συνεδρίαν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ νὰ δικασθῇ ἀνθρώποις τι εὐθὺς κατὰ τὴν τύπισιν τοῦ δικαστηρίου.

Ὅσάκις ἐπαρνησάσθησαν παραπλήσια ζητήματα, τὰ δικαστήρια τὰ ἴδια δὲν ἐδέχθησαν νὰ δικάσωσι καὶ ἀπῆλθον κλήσιν. Ἄλλως τε, κύριοι, αὐτὰ εἶναι ζητήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν, εἶναι λεπτομέρειαι καὶ περὶ τῶν λεπτομερειῶν δὲν γίνονται νομοθετήματα· ἂν ἐπρόκειτο ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ ὅποια δύνανται ν' ἀναριθμῶν ἐκ τινος νόμου, νὰ διαλύωνται ὑπὸ τῶν νομοθετῶν, ἔπρεπε δι' ἕκαστον ἀντικείμενον νὰ συντάτταται ἑνὶ λεξικόν τοῦ Γαζῆ, δι' ἕκαστον νόμον· αὐτὰ τὰ ὅποια ὑπέσχετο ὁ κύριος εἶναι ἐνστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποδεικνύουν κάποιαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου· ἀλλὰ τὰ δικαστήριά μας εἶναι συγκεκριμένα μετὰ τὴν ἀπαιτούμενην πείρην διὰ νὰ συμπληρώσωσιν αὐτὴν τὴν ἀνωμαλίαν, αὐτὴν τὴν ἀνάγκην. Δὲν τὸ θεωρῶ λοιπὸν ἀναγκαῖον, διότι προκαρούμεν οὕτω εἰς τὸν ἄλλον κανόνα, ὅτι θὰ ἔλθωμεν νὰ λύσωμεν ζήτημα εἰδικόν.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Μίαν παρατήρησιν θὰ κάμω, ἡ ὁποία θέλει σὰς πείσει, ὅτι ὅλαι αἱ τροπολογίαι καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας σὰς ὑποβάλλουν, ὅλαι δὲν ἔχουν τὸν τόπον τῶν. Ἄν τὴν ἀνακοπὴν ὁ νόμος ὑπεγράψανται τὸν ἐπὶ τῷ διαδίκῳ

